
Kyrkomötet

Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2016:7

Överblivna datorer

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2016:83, där kyrkostyrelsen föreslås få i uppdrag att utreda förutsättningarna för att, på alla nivåer, via Computeraid eller liknande organisation, skänka överbliven och daterad elektronik till tredje världen.

Utskottet konstaterar att det i dag finns ett avtal gällande en tjänst liknande den ComputerAid erbjuder. Avtalet är tecknat baserat på väl underbyggda resonemang, som inkluderar sådant som att produktens hela livscykel bör beaktas och att miljömässig hållbarhet i återvinningsprocesser är lättare att ha kontroll på i Sverige än utomlands. Dessutom noterar utskottet att kyrkokansliet redan har för avsikt att under 2017 göra en ny upphandling av en dylik tjänst, alternativt omförhandla villkoren med befintlig leverantör.

Med anledning av ovanstående föreslår utskottet att motionen avslås.

Till betänkandet finns en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:83.

Motionens förslag

Motion 2016:83 av Anders Ahl, Överblivna datorer

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda förutsättningarna för Svenska kyrkan att, på alla nivåer, via Computeraid eller liknande organisation, skänka överbliven och daterad elektronik till tredje världen.

Bakgrund

Gällande reglering

Enligt 2 kap. 1 § i kyrkoordningen ska församlingen eller pastoratet anskaffa och underhålla den egendom som behövs för den egna verksamheten och i 6 kap. 4 § 4 finns motsvarande bestämmelser för stiftet. I förarbetena till nämnda paragrafer klargörs att denna formulering också ska gälla inventarier, såsom datorer och telefoner.

I inledningen av fjärde avdelningen: Den nationella nivån, tredje stycket anges följande:

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Det beslutar om kyrkoordningen. Den lokala och regionala självstyrelsen kommer till uttryck i att kyrkomötet inte får besluta i sådana enskilda frågor som faller inom församlingarnas och stiftens ansvarsområden.

Det finns därför inte någon möjlighet för nationell nivå att teckna avtal av en typ som är bindande för andra nivåer utan att först förändra denna formulering. Däremot är det möjligt för nationell nivå att teckna ramavtal, vilka sedan kan nyttjas av stift, pastorat och församlingar.

Dagsläget

I dagsläget finns ingen enhetlig metodik för hur Svenska kyrkan hanterar överbliven och daterad elektronik. Det finns dock ett ramavtal med IT-företaget ATEA, gällande deras tjänst GoITloop. Tjänsten fokuserar på återanvändning, återförsäljning och avfallshantering av begagnade IT-produkter.

Vid val av leverantör behöver en rad olika aspekter bedömas så som ambitionen att öka livslängden på datorer och annan elektronik samt säkerställande av att återvinning och hantering av avfallet sker på ett miljömässigt klokt sätt. Utöver det behöver säkerhetsaspekter garanteras (så att data raderas före eventuell återanvändning).

ATEA hanterar säkerhetsaspekterna på ett professionellt sätt. De samarbetar med ledande företag inom återvinningsindustrin som utför återvinningen och är specialister inom varje specifikt område. Samtliga av dessa leverantörer har de tillstånd som krävs enligt lag och ISO-certifieringar.

Överbliven och daterad elektronik hämtas ute hos kunden, och sedan hanteras den på lämpligt sätt, genom att man återvinner eller återanvänder det som går och på ett miljömässigt ansvarsfullt sätt skrotas övrigt. Regelverken kring e-avfall i Norden är mycket strikta och infrastrukturen är väl utbyggd, vilket sällan är fallet i utvecklingsländerna. Grundtanken vid återvinning är att material blir till ny råvara och/eller ny komponent i en annan produktionskedja. Faktum är att 99,7 procent av en dator återvinns, och endast 0,3 procent hanteras som miljödeponi.

I de fall utrustningen kan säljas vidare så säljer ATEA den till andra företag. ATEA säljer aldrig utrustning direkt till konsument. Efter försäljning sker utbetalning till kund.

Alla processer som ingår i tjänsten är certifierade enligt både ISO 9001 och ISO 14001.

Sedan februari 2015 har avtalet nyttjats av totalt 13 enheter, ett stift, fyra pastorat, sju församlingar samt nationell nivå.

Kyrkokansliet avser att under 2017 göra en ny upphandling av liknande tjänster eftersom marknaden och de totala IT-behovet ständigt förändras.

ComputerAid

ComputerAid Sweden är en frivilligorganisation som samlar in datorer och annan elektronik för att skicka vidare till olika humanitära och icke vinstdrivande ändamål i världen.

Sedan tidigare har Svenska kyrkan i Uppsala (Uppsala pastorat och Danmark-Funbo församling) skänkt elektronik via ComputerAid.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:83.
--

Utskottet konstaterar att det ramavtal som i dagsläget är tecknat i fråga om återvinning av elektronikutrustning, är baserat på väl underbyggda resonemang. Detta inkluderar viktiga faktorer som exempelvis att produktens hela livscykel bör beaktas och att miljömässig hållbarhet i återvinningsprocesser är lättare att ha kontroll på i

Sverige än utomlands. Dessutom noterar utskottet att kyrkostyrelsen har för avsikt att redan under 2017 göra en ny upphandling av en dylik tjänst. Mot bakgrund av ovan nämnda föreslår utskottet att motionen avslås.

EE 2016:7

Uppsala den 27 september 2016

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Jan G Nilsson, ordförande

Marcus Sydh Göransson, sekreterare

Beslutande: Jan G Nilsson, ordförande, Tommy Eriksson, Mats Ludvigsson, Gun Eriksson, Magnus Nilsson, Birgitta Söderfeldt, Peter Bernövall, Ragnhild Bertius, Anders Brunnstedt, Samuel Lilja, Peter Nordgren, Carina Håkansson, Magnus Ek, Margareta Nisser-Larsson och Heléne Lundström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Marie Johansson, Titti Ådén, Leif Grip, Linda Isberg, John-Erik Sturesson, Kerstin Andersson-Carlsson, Åke Löfstrand, Margareta Andersson, Jan-Åke Isaksson, Dan Kareliusson, Jan Björkman och Claes Björndahl.

Biskop Hans Stiglund har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskild mening

Vi hade sett att ramavtalet tecknas för nationell nivå, vilket gör att det då inom hela Svenska kyrkan kommer att finnas möjligheten att just tredje världen kunde få överbliven daterad elektronik med en miljömässig och ansvarsfull skrotning i slutänden.

Jan-Åke Isaksson och Dan Kareliusson